

ВІДГУК
офіційного опонента, доктора медичних наук,
професора Венцківської Ірини Борисівни
на дисертаційну роботу Білоконь Ольги Олексandrівни
«Профілактика невиношування вагітності та перинатальної
патології у жінок із першим абортом в анамнезі»,
поданої в разову спеціалізовану раду ДФ 26.613.02
при Національному університеті охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика МОЗ України
на здобуття наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина
(спеціалізація «Акушерство та гінекологія»)

Науковий керівник: доктор медичних наук, доцент, доцент кафедри акушерства, гінекології та перинатології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика МОЗ України Вдовиченко Сергій Юрійович.

1. Актуальність обраної теми дисертації.

За даними МОЗ України серед чинників, що визначають рівень порушень репродуктивного здоров'я, незважаючи на широке втілення сучасних методів контрацепції, медичний аборт є одним з найпоширеніших. Найбільш несприятливою є тенденція до збільшення кількості абортів у першовагітних. Віддаленим ускладненням медичного аборту, пов'язаним з порушенням функції репродуктивної системи, є невиношування вагітності, яке залишається актуальною проблемою протягом багатьох десятиліть і має чітко виражену тенденцію до зростання – від 10 до 25% від кількості всіх вагітностей.

В умовах сьогодення залишаються високозначимими питання вивчення оцінки впливу кожного методу аборту на перебіг і результат наступної вагітності і розробки програми постабортної реабілітації.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертація Білоконь Ольги Олександровни виконана у згоді з планом науково-дослідних робіт кафедри акушерства, гінекології та перинатології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика МОЗ України.

3. Новизна дослідження та одержаних результатів.

Наукова новизна полягає в тому, що установлено нові аспекти патогенезу порушень репродуктивної здоров'я у жінок із різними методиками першого переривання вагітності, які полягають у високому рівні хронічного запалення ендометрія, особливо після хірургічного аборту порівняно з вакуумним та медикаментозним, що призводить до розвитку вторинного беспліддя.

Показано, що перше переривання вагітності є суттєвим фактором ризику порушень функціонального стану фетоплацентарного комплексу з виникненням плацентарної дисфункції та затримки розвитку плода, особливо після хірургічного аборту порівняно з вакуумним та медикаментозним.

Науково обґрунтовано необхідність удосконалення алгоритму лікувально-профілактичних заходів у жінок із першим абортом в анамнезі на підставі використання програвідарної підготовки ендометрія та направленої гормональної і метаболічної терапії.

4. Теоретичне значення результатів дослідження.

Проведені дослідження дозволяють науково обґрунтувати можливість профілактики перинатальних ускладнень у жінок із першим абортом в анамнезі, що має теоретичне значення для зниження частоти перинатальної патології у жінок групи високого ризику.

Поглиблene вивчення механізмів порушень гомеостазу та стану ендометрія у жінок із першим абортом в анамнезі зможуть дозволити більш ефективно проводити лікувально-профілактичні заходи та покращити перинатальні наслідки розродження.

5. Практичне значення результатів дослідження.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони стали підставою для:

- дослідження клініко-анамнестичні особливості порушень репродуктивного здоров'я в жінок із різними методиками першого переривання вагітності в анамнезі;
- показано порівняльні аспекти різних методик переривання першої вагітності в аспекті впливу на розвиток хронічного запалення ендометрія та виникнення вторинного беспліддя;
- проведено клінічний аналіз перебігу вагітності, пологів та перинатальних наслідків у жінок із різними методиками першого аборту в анамнезі;
- удосконалено та впроваджено алгоритм лікувально-профілактичних заходів у жінок із першим абортом в анамнезі щодо зниження частоти невиношування та перинатальної патології.

6. Ступінь обґрутованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Усі положення, висновки, рекомендації, що містяться в дисертації, науково обґрутовані, достовірні, логічно витікають із результатів дослідження. Робота виконана на сучасному науково-методичному рівні із застосуванням принципів доказової медицини. Методики, використані автором в дослідженні, актуальні. Наукові положення, висновки, рекомендації, які сформульовані в дисертації одержані на достатньому фактичному матеріалі. В процесі дослідження було обстежено 270 пацієнток. Достатня для статистичної обробки кількість досліджень і клінічних спостережень дозволяють вважати отримані результати достовірними. Методи статистичного аналізу, які були використані в роботі, адекватні. Статистичний аналіз результатів дослідження проведений на сучасному рівні, коректно, за допомогою стандартних програм статистичного аналізу. Вірогідність отриманих наукових

результатів підтверджена на практиці в основних та контрольних групах. Наведені в роботі таблиці та рисунки переконливі. Висновки конкретні і повністю підтверджуються результатами дослідження. Висловлені в роботі наукові положення та рекомендації науково обґрунтовані.

7. Оцінка змісту, оформлення та обсягу дисертації, зауваження щодо оформлення.

Дисертація викладена українською мовою на 125 сторінках комп’ютерного тексту. Дисертація побудована згідно нових вимог та складається з анотації, вступу, огляду літератури, розділу матеріалів і методів досліджень, двох розділів власних досліджень, аналізу та узагальнення результатів дослідження, висновків, практичних рекомендацій і додатків. Дисертація ілюстрована 6 рисунками і 24 таблицями. Список використаних джерел містить 200 літературних посилань: 101 – кирилицею та 99 – латиною та займає 25 окремих сторінок.

Дисертація написана літературною мовою, грамотно. Всі розділи дисертації написані логічно, із дотриманням наукового стилю написання.

Вступ дисертації відображає актуальність досліджуваної проблеми, сформульована мета і завдання дослідження, відображена загальна характеристика роботи, задекларовано особистий внесок здобувача.

Перший розділ дисертації «Сучасний стан проблеми профілактики не виношування вагітності та перинатальної патології у жінок з першим медичним абортом в анамнезі» містить огляд актуальних літературно-інформаційних джерел, написаний літературною мовою, в традиційному плані, в якому автор розкриває сучасний стан проблеми впливу першого аборту на репродуктивне здоров’я жінок та можливості профілактики у них перинатальних ускладнень.

Другий розділ дисертації «Матеріали та методи досліджень» – описаний дизайн клінічного дослідження (критерії включення та виключення вагітних в дослідження, клінічна характеристика та розподіл

жінок за групами), описані методи загальних та спеціальних клінічних, інструментальних досліджень, включаючи повний опис проведених методик визначення досліджуваних показників. В розділі викладені методи статистичної обробки результатів дослідження та вказано на дотримання етичних норм при проведенні досліджень. Описані методики відповідають встановленим вимогам і протоколам.

У третьому розділі, присвяченому клінічній характеристиці жінок, автором проведений аналіз клінічної характеристики жінок із першим абортом в анамнезі, дана оцінка факторів ризику на розвиток порушень репродуктивного здоров'я. Розділ написаний в чіткій, логічній послідовності, достатньо ілюстрований табличним і наглядним матеріалом та завершується резюме.

Результати власних досліджень представлені у четвертому розділі «Профілактика перинатальної патології в жінок із першим медичним абортом в анамнезі». Автором детально проведено аналіз функціонального стану фетоплацентарного комплексу у жінок із першим абортом в анамнезі, простежено особливості гестаційного процесу та характер пологової діяльності у вагітних з першим абортом в анамнезі, продемонструвала клінічну ефективність удосконаленого алгоритму лікувально-профілактичних заходів. Кожний підрозділ завершується резюме, переліком публікацій автора, які відображають отримані результати.

У розділі «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» об'єднано і систематизовано отримані результати дисертаційної роботи, проведений їх порівняльний аналіз, зроблені конкретизуючі висновки та практичні рекомендації.

Висновки, які наведені в дисертації, повністю відображають зміст роботи, зроблені на основі фактичного матеріалу дисертації та статистичної достовірності отриманих результатів, відповідають завданням дослідження та свідчать про досягнення поставленої мети.

Публікації по матеріалах дисертації повністю відповідають вимогам МОН України.

У ході ознайомлення з дисертаційною роботою виникли запитання для дискусії:

1. Які методи першого аборту є найбільш негативними для репродуктивного здоров'я?
2. Які показники функціонального стану фетоплацентарного комплексу найбільш є найбільш інформативними для перинатальних наслідків розрідження?
3. Чи можливо використання удосконаленого Вами алгоритму у жінок інших груп ризику ?

8. Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях.

За матеріалами дисертації опубліковано 8 робіт, з них 5 статей: 4 – одноосібні, 1 – англійською мовою, 4 статті у наукових фахових виданнях України відповідно до переліку, 1 стаття у періодичних наукових виданнях інших країн, які входять до Європейського Союзу (Республіка Польща). Крім того, опубліковані 3 тези доповідей в матеріалах науково-практичних конференцій.

Основні положення дисертації та результати наукових досліджень повідомлені й обговорені на різних науково-практичних конференціях, в тому числі з міжнародною участю, що детально наведено в дисертації.

9. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист.

Ідея проведення дослідження, мета і завдання сформульовані дисертантом спільно з науковим керівником – доктором медичних наук Вдовиченком Сергієм Юрійовичем. Автор самостійно провела патентні та інформаційні пошуки, аналіз наукової літератури, визначила методи дослідження.

Білоконь О.О. особисто провела дослідження, збір та аналіз клінічного матеріалу, його обробку, формування досліджуваних груп. Всі клінічні спостереження та обстеження проведено протягом виконання дисертаційного дослідження самостійно, з дотриманням протоколу біомедичного дослідження та підписанням інформованої згоди пацієнта за дизайном, затвердженим біомедичною експертизою. Аналіз результатів дослідження, їх узагальнення, статистична обробка клінічних та інструментальних досліджень, їх оформлення проведені автором самостійно.

В наукових роботах, опублікованих за темою дисертаційного дослідження в співавторстві, автору належить провідна роль у зборі клінічного матеріалу, статистичній обробці та аналізі отриманих результатів. Спільно з науковим керівником обговорені та узагальнені наукові положення дисертації, оформлені висновки та практичні рекомендації.

10. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної добросесності (академічного plagiatу, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації).

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного plagiatу, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації. Розглянувши матеріали дисертації здобувача наукового ступеню доктора філософії Білоконь Ольги Олександровни на тему «Профілактика невиношування вагітності та перинатальної патології у жінок із першим абортом в анамнезі» встановлено, що при комп’ютерному тестуванні електронної форми дисертації та наявних за її темою публікацій через програму «Anti Plagiarism» та за допомогою системи Strike Plagiarism не виявлено академічного plagiatу в наданих матеріалах дисертації. Текст наданих матеріалів дисертації Білоконь Ольги Олексадрівни є оригінальним.

11. Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці.

Основні положення дисертації, удосконалений алгоритм профілактики перинатальних ускладнень впроваджено у практичну роботу двох

лікувально-профілактичних закладів України: КНП “Київський міський пологовий будинок № 1” та Київський міський центр репродуктивної та перинатальної медицини.

Результати вивчення патогенезу та профілактики перинатальних ускладнень включені в програму лекцій, практичних та семінарських занять та використовуються в навчальному процесі кафедри акушерства, гінекології та перинатології НУОЗ України імені П. Л. Шупика, кафедри акушерства та гінекології імені професора І.Д. Ланового Івано-Франківського національного медичного університету.

12. Відповідність дисертації спеціальності та профілю спецради.

Дисертація Білоконь Ольги Олександровни на тему «Профілактика невиношування вагітності та перинатальної патології у жінок із першим абортом в анамнезі» відповідає паспорту спеціальності 14.01.01 – акушерство та гінекологія. Дисертація повністю відповідає профілю спеціалізованої вченої ради ДФ 26.613.02.

13. Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до науково-ступеня доктора філософії.

Дисертаційна робота Білоконь Ольги Олександровни «Профілактика невиношування вагітності та перинатальної патології у жінок із першим абортом в анамнезі», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (спеціалізація «Акушерство та гінекологія»), присвячена актуальній проблемі сучасного акушерства, є закінченим науковим дослідженням, яка містить нові положення і нові науково обґрунтовані результати, що, в цілому, розв'язують важливe науково-практичне завдання щодо зниження частоти невиношування та перинатальної патології в жінок із першим абортом в анамнезі на підставі вивчення клініко-інструментальних та морфологічних досліджень, а також удосконалення алгоритму лікувально-профілактичних заходів.

Виходячи з актуальності, за об'ємом та рівнем досліджень, наукової новизни результатів, теоретичної та практичної цінності отриманих даних, об'єктивності та обґрунтованості висновків, беручи до уваги особистий внесок здобувача, дисертаційна робота Білоконь Ольги Олексandrівни «Профілактика невиношування вагітності та перинатальної патології у жінок із першим абортом в анамнезі» повністю відповідає вимогам п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (спеціалізація «Акушерство та гінекологія»), затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 № 167 та вимогам до оформлення дисертації, затверджених наказом МОН України від 12.01.2017 № 40, та її автор Білоконь Ольга Олексandrівна повністю заслуговує присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина (спеціалізація «Акушерство та гінекологія»).

Офіційний опонент
завідувачка кафедри акушерства та
гінекології № 1 Національного
 медичного університету імені
О.О. Богомольця МОЗ України
доктор медичних наук, професор

М.Венцівська

І. Б. Венцівська

